שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

חינוך פיננסי · כיתות י'–י"ב · שיעור צפייה · הרצאת TED עם כתוביות בעברית

למה אנחנו מקבלים החלטות גרועות? שיעור צפייה

צופים בהרצאה של פרופ' דן גילברט, פסיכולוג מאוניברסיטת הרווארד (כ-24 דקות). עונים בזמן הצפייה או בעצירות. הזמן בסוגריים אומר איפה זה בסרטון.

🚪 לפני הצפייה (2 דקות)

הנוסחה של ברנולי (1738): ערך צפוי = הסיכוי להרוויח × הערך של הרווח. משחק: זורקים מטבע. יוצא "עץ" מקבלים 10 דולר. ההשתתפות עולה 4 דולר. האם כדאי לשחק?

_____

1. **[03:00 עד 07:30] סיכויים.** כלבים או חזירים ברצועה? טורנדו או אסתמה? לפי גילברט, לפי מה אנחנו מעריכים אם משהו סביר? ולמה כל כך הרבה אנשים קונים לוטו? תנו דוגמה דומה מהרשתות החברתיות.

2. **[07:30] ההגרלה של לירוי.** 10 כרטיסים, כרטיס עולה 1 דולר, הפרס 20 דולר. חשבו לפי ברנולי את הערך הצפוי של כרטיס אחד. אחר כך: למה רוב האנשים מוותרים כשלירוי מחזיק 9 כרטיסים? האם הסיכוי שלכם השתנה?

3. **[08:30 עד 11:00] השוואה לעבר.** ביג מק ב-25 דולר: מהי השאלה האחת שגילברט אומר שצריך לשאול? ובחבילת הנופש להוואי: למה אנשים לא קונים ב-1,500 דולר את מה שעלה 700 דולר שבוע קודם? לאיזו הטיה מהפרק זה קשור?

4. **[11:00 עד 12:30] הכרטיס לתיאטרון.** מקרה א': איבדתם כרטיס של 20 דולר. מקרה ב': איבדתם שטר של 20 דולר. ההפסד זהה, אבל רוב האנשים מחליטים אחרת. למה? איך נקרא הדבר הזה כשאנחנו מחלקים כסף ל"קופות" בראש?

5. **[12:30 עד 17:00] השוואה בחנות.** בחנות יין יש שלושה בקבוקים: 8 דולר, 27 דולר ו-33 דולר. לידם בקבוק יקר מאוד שאף אחד לא קונה. למה המוכר שם אותו? ולמה 100 דולר הנחה על מערכת שמע מרגישים יותר מ-100 דולר הנחה על מכונית?

_____

_____

_____

6. **[17:50 עד 21:30] עכשיו או אחר כך.** 50 דולר היום או 60 דולר בעוד חודש? ומה אם זה 50 דולר בעוד 12 חודשים או 60 דולר בעוד 13? למה רוב האנשים עונים אחרת, ומה קורה כשחודש 12 באמת מגיע?

_____

_____

_____

💬 דיון סיכום (5 דקות)

1. גילברט שואל: אם אנחנו כל כך גרועים בהחלטות, איך הגענו לירח? מה התשובה שלו, ואתם מסכימים?
2. איזו מהטעויות בסרטון ראיתם אצלכם או אצל מישהו קרוב? ואיך חנויות משתמשות בה בחודש הקניות של נובמבר?
3. כתבו כלל אחד לקנייה הבאה שלכם. _____